

Motion till riksdagen

1988/89: A810

av Görel Bohlin och Ann-Cathrine Haglund

(båda m)

Parlamentarikernas inflytande på
jämslällhetsarbetet

Jämställdhetskommittén inrättades 1976 och jämställdhetsnämnden kom till. I strävan att förändra attityder och få bort fördomar om vad som "passar sig" för män respektive kvinnor får man räkna med ett mödosamt arbete och en avsevärd tidsåtgång. Det krävs ett växelspel mellan attitydpåverkan och praktiska reformer. Det har därför varit av ett utomordentligt värde, att de reformförslag som föreslagits riksdagen och som arbetats fram för t.ex. skola och arbetsmarknad kommit till i stor politisk enighet, i en politiskt sammansatt kommitté med representanter från samtliga riksdagspartier.

Den socialdemokratiska regeringen lade år 1982 ned jämställdhetskommittén för att "inom departementet" arbeta fram förslag till reformer som i bästa fall testas på ett s.k. jämställdhetsråd. Detta råd är inte ett arbetande råd utan en testgrupp, bestående av ca 45 personer inklusive ordinarie och ersättare. Arbetet inom rådet kan knappast sägas vara rationellt. Det är uppenbart att jämställdhetsarbetet inte drivits framåt genom den nya organisationen.

Den dåvarande jämställdhetskommittén genomförde ett omfattande arbete i form av informationskampanjer och möten i skolor.

Partirepresentanterna i kommittén var därvid starkt pådrivande både vad gäller aktiviteter och opinionsbildning. Man nådde också stora grupper av människor, både unga och gamla. De förslag som togs fram i kommitténs betänkanden var förankrade hos de politiska partierna, som också därigenom påtog sig en viktig påverkande uppgift och ett ansvar. Kommittén var det naturliga centret för information, inkommande och avgående, om jämställdhet. Nu har informationsarbetet och jämställdhetsinsatserna splittrats på många instanser, vilket är förvillande och ineffektivt.

Det ligger en stor skillnad i den tidigare organisationen jämfört med den nuvarande. Framför allt gäller detta att idéer till utredningar och kampanjer nu initieras från ett sekretariat och inte i tankeutbyte mellan politiker från olika partier. Förankring av förändringsidéer och förslag behövs under pågående arbete. Det är både mindre önskvärt och svårare att i efterhand förankra förändringar. Inom kommittén arbetade aktivt såväl män som kvinnor. Att även män engagerar sig i ett aktivt jämställdhetsarbete är positivt och bör uppmuntras. Jämställdhet är inte en kvinnofråga – utan en mänsklig fråga, och framstegen i arbetet är beroende av att den andra hälften av befolkningen eller mänskligheten inser detta.

Den kvinnliga andelen politiker är viktig för samhällsarbetet. Den andelen påverkas av hur jämställdhetsarbetet utvecklas och av det gäller de politiska

representanterna får inom de egna leden. Eftersom detta i sin tur är beroende av hur delaktiga och informerade alla politiker är blir slutsatsen: En förutsättning för framsteg i jämställdhetsarbetet är ett direkt engagemang i arbetet. I den nuvarande arbetsformen ges inte riksdagen, folkets valda ombud, tillräckliga möjligheter att på idé- och beredningsstadium påverka utvecklingen och den politiska oppositionens kunskaper tas inte tillvara tillräckligt.

Detta är inte bra för demokratin. Partierna är folkets företrädare och måste ges goda påverkningsmöjligheter i ett förändrings- och utvecklingsarbete. Demokratin måste också försvaras och det innebär bl.a. att de ca 50% av väljarna som inte finns representerade inom regeringen bör ges ett direkt inflytande på jämställdhetsarbetet.

Jämställdhetsarbetet är inte någon politisk stridsfråga även om uppfattningen om lämpliga metoder för att förändra kan skilja sig mellan partierna.

Parlamentarikernas kunskaper och engagemang hör tas till vara bättre än vad som är möjligt i nuvarande organisation.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående parlamentarikernas direkta inflytande på jämställdhetsarbetet.

Stockholm den 20 januari 1989

Görel Bohlin (m)

Ann-Cathrine Haglund (m)